

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci **žalobce: M.Ž., nar. dne „x“, bytem „x“, zast. Mgr. Janem Balciarem, advokátem**, se sídlem U Studánky 3, Praha 7, proti **žalovanému: Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2.2.2016, č.j. KrÚ 9447/2016/ODSH/13,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „s.ř.“), odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Pardubic (dále „správní orgán I. stupně“) ze dne 1.12.2015, č.j. OSA/P-1158/15-D/29. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. §125c odst. 1 písm. d) a ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále „zákon o silničním provozu“), když porušil ust. § 5 odst. 1 písm. g) a ust. § 6 odst. 8 písm. a) téhož zákona. Těchto přestupků se měl žalobce dopustit tím, že se dne 2.8.2015 v 14:15 hod. na ulici Kpt. Bartoše v Pardubicích ve směru na Polabiny jako řidič osobního motorového vozidla tov. značky Seat, reg. zn. vozidla XY, po provedení silniční kontroly odmítl, ačkoli byl řádně poučen, podrobit se na výzvu zasahujícího policisty odbornému lékařskému vyšetření (odběru krve a moči), když byl nejprve zasahujícím policistou orientačně vyšetřen ke zjištění přítomnosti jiné návykové látky za použití orientačního testu DrugWipe 5S s pozitivním výsledkem na amfetamin a metanfetamin. Navíc u sebe neměl jako řidič motorového vozidla odpovídající řidičský

průkaz. Za tyto přestupky mu byla v souladu s ust. § 11, 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále „zákon o přestupcích“) ve spojení s ust. § 125c odst. 4 písm. a), ust. § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu uložena peněžitá pokuta 25.000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců a rovněž mu byla dle ust. § 79 odst. 1 zákona o přestupcích uložena povinnost uhradit paušální náhradu nákladů řízení 1.000 Kč. Žalovaný rozhodnutí, které je napadeno žalobou, odůvodnil tím, že správní orgán I. stupně ve věci obstaral dostatek důkazů prokazujících žalobcovu vinu. Tím, že žalobce odmítl podstoupit odborné lékařské vyšetření, se sám připravil o možnost prokázat, že požil pouze předepsané léky.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonem stanovené lhůtě dle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s.ř.s.“) žalobu, již se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému.

Žalobce namítal, že byl rozhodnutím žalovaného zkrácen na svých právech, neboť nedošlo k naplnění skutkové podstaty přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, když nebyl zasahujícími policisty řádně vyzván a poučen o jeho povinnosti podrobit se danému vyšetření a o případných následcích jeho odepření. Zasahující policisté se ho totiž údajně pouze dotázali, zda dané vyšetření strpí, na což žalobce uvedl, že k tomu není důvod – vyjádřil tedy pouze své stanovisko k věci, nikoli odmítnutí vyšetření. Taková výzva však neodpovídá kvalifikované výzvě dle ust. § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu. Na tom ničeho dle žalobce nemění ani předložené písemné poučení, jelikož to není sto nahradit ústní výzvu. Rovněž mu nebylo předloženo k podpisu oznámení přestupku, s nímž se seznámil až před správním orgánem I. stupně.

Dále žalobce namítá, že fakticky ani neměl povinnost se tomuto vyšetření podrobit, jelikož zasahující policisté nebyli oprávněni podrobit ho orientačnímu testu na přítomnost návykové látky, jednali tak pouze ze své libovůle a šikanózně. Zasahující policisté tento svůj úkon odůvodnili tím, že pojali podezření na přítomnost návykové látky, protože se jim žalobce zdál zpomalený, klepaly se mu ruce a měl rozšířené zornice, ale z porízeného kamerového záznamu vyplývá, že chování žalobce nebylo ničím nápadné.

Rovněž zasahující policisté neprovedli orientační test na přítomnost návykových látek přístrojem Drugwipe řádně v souladu s návodem, když měli tester ponechat po rozmáčknutí testovací ampulky ve svislé poloze ne déle než 10 sekund, zatímco jej drželi ve vodorovné poloze a následně s ním dále manipulovali. To konečně vyplývá i z výpovědi zasahujícího policisty D.. Zasahující policisté provedli 2 testy, přičemž s každým testerem odešli do služebního vozidla mimo dosah a dohled žalobce. Nebylo tedy možné ověřit, že byly správnímu orgánu I. stupně předloženy tytéž testery. Je tedy možné, že tyto byly vyměněny, tudíž ve věci nebyl důvod, aby se žalobce podrobil lékařskému vyšetření. Žalobce je toho názoru, že kdyby byly testy ze strany zasahujících policistů učiněny řádně, tak by mu policisté jistě znemožnili další jízdu, aby neohrožoval ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, to se však nestalo.

Dále žalobce uplatnil námitku nesprávného úředního postupu správního orgánu I. stupně, který žalovaný ve svém rozhodnutí aproboval, když byl ve věci proveden důkaz lékařskou zprávou MUDr. F. mimo ústní jednání a žalobce o tom nebyl informován. Žalobce tak neměl možnost se k tomuto důkazu vyjádřit, čímž došlo k zatížení řízení vadou, která nebyla zhojena ani jeho následným poučením před vydáním samotného rozhodnutí, neboť žalobce nebyl upozorněn na skutečnost, že došlo k doplnění důkazních prostředků.

Poslední námitka žalobce se týká neúplného dokazování ze strany správního orgánu I. stupně, kdy nebyl proveden výslech dalších zasahujících policistů, pprap. M. a stržm. H., a to aniž byl dle žalobce tento postup řádně zdůvodněn. Jejich výslech byl přitom žádoucí, neboť nstržm. D. vypověděl, že žalobce po provedené kontrole zajistil své vozidlo a z místa odešel a dále, že žalobce byl vždy poučen ústní i písemnou formou před započítím konkrétních úkonů. Všechna tato jeho tvrzení však byla vyvrácena pořízeným kamerovým záznamem. Nstržm. D. se tudíž dle žalobce sám usvědčil z toho, že nevypovídal pravdu. Rovněž nebyl v průběhu správního řízení proveden žalobcem navržený důkaz, a to návod na použití orientačních drogových testů DrugWipe 5S. Tímto procesním postupem tak správní orgány dle žalobce porušily zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 s.ř. a zatížily tak řízení vadou, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svém právním názoru prezentovaném v žalovaném rozhodnutí. Podtrhl, že žalobce ve správním řízení nenamítal ani nedoložil nesprávné provedení kvalifikované výzvy k podrobení se odbornému vyšetření, naopak vypověděl, že mu zasahující policisté předložili písemné poučení o jeho právech i povinnostech, s nimiž byl srozuměn, přičemž na to byl vyzván k podrobení se tomuto vyšetření, což bez uvedení důvodu odmítl. Dle názoru žalovaného byl tedy žalobce řádně poučen. Co se týče „kvalifikovanosti výzvy“, vyplývá z výpovědi zasahujícího policisty nstržm. D., že tento jej vyzval k podrobení se lékařskému vyšetření řádně, přičemž jeho výpověď považuje žalovaný za věrohodnou. K tomu odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27.9.2007, č.j. 4 As 19/2007-114 (rozsudky správních soudů jsou dostupné na www.nssoud.cz). K oprávněnosti zasahujících policistů vyzvat žalobce k provedení testu na přítomnost návykové látky žalovaný uvedl, že je na nich, jak situaci vyhodnotí dle vnímaných okolností. Žalobce nesplnil povinnost podrobit se lékařskému vyšetření, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Dále uvedl, že orientační test byl proveden zasahujícím policistou v souladu s návodem, což potvrdila i jeho výpověď. V daném případě navíc nebylo rozhodováno o tom, zda byl žalobce pod vlivem nějaké návykové látky, či nikoli. Zasahující policisté pak žalobci zabránili v další jízdě, což ve své výpovědi potvrdil i on sám. Rovněž nemá žalovaný vzhledem k výpovědi nstržm. D. pochybnost o pravosti předložených testerů. K nesprávnému provedení důkazu lékařskou zprávou žalovaný uvedl, že tato nebyla provedena jako důkaz, nýbrž sloužila pouze k dokreslení situace, přičemž nebyla v této věci rozhodující, resp. jednalo se o listinu zcela bezpředmětnou, jelikož se ve věci nedokazovalo, zda byl žalobce pod vlivem návykové látky, či nikoliv. Správní orgán I. stupně svým postupem splnil zákonem stanovenou povinnost sdělit žalobci, o jaký podklad byl spisový materiál doplněn. Důkaz návodem k přístroji DrugWipe 5+ byl proveden dne 7.10.2015 během ústního jednání za účasti žalobce. Výsledky dalších zasahujících policistů považuje žalovaný za neúčelné, neboť byl vyslechnut policista, jenž provedl všechny předmětné úkony ve věci.

Žalovaný navrhl, aby žaloba byla pro nedůvodnost zamítnuta.

Krajský soud po zjištění, že žaloba byla proti pravomocnému rozhodnutí žalovaného podána k tomu oprávněnou osobou (§ 65 s.ř.s.), v zákonem stanovené lhůtě (§ 72 odst. 1 s.ř.s.) a po zjištění, že žaloba je přípustná (§ 68 s.ř.s.), přezkoumal napadané rozhodnutí v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů /§ 71 odst. 1 písm. d) a § 75 odst. 2 s.ř.s./ a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkoumávání rozhodnutí přitom krajský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu

(§ 75 odst. 1 s.ř.s.), přičemž o věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení jednání.

Z obsahu správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Dle úředního záznamu Policie ČR – územní odbor Pardubice ze dne 2.8.2015 zastavila hlídka PČR ve složení nstržm. D., pprap. M. a stržm. H. v 14:15 hod. osobní vozidlo Seat Cordoba, reg. zn. vozidla XY, na ulici Kpt. Bartoše v Pardubicích, v němž se nacházel pouze řidič/žalobce. Po výzvě předložil žalobce zasahujícím policistům pouze občanský průkaz a doklady potřebné pro provoz vozidla s tím, že řidičský průkaz ztratil. Nstržm. D. žalobce nejprve ústně i písemně poučil o jeho právech a povinnostech s tím, že žalobce tomuto poučení porozuměl, odmítl jej však podepsat, a následně byl vyzván k dechové zkoušce. Tato zkouška měla negativní výsledek, ale vzhledem k tomu, že byl žalobce zpomalený, trásl se mu ruce a měl nepřírozně rozšířené zornice, byl žalobce po opětovném poučení vyzván i k testu na přítomnost jiné návykové látky. Žalobce se tomuto úkonu podrobil, kdy byly provedeny 2 testy (první test byl ovlivněn chybou testeru v oblasti hodnocení ovlivnění konopím, pracoval však správně) s pozitivním výsledkem na amfetamin a metamfetamin. Vzhledem k tomuto výsledku byl žalobce nstržm. D. vyzván k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu, s čímž však žalobce nesouhlasil. Poté bylo ve věci sepsáno oznámení přestupku, které žalobce opět odmítl podepsat, a byla mu zakázána další jízda, řidičský průkaz mu však vzhledem k výše uvedenému zadržen nebyl.

Z úředního záznamu o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nebo jiných návykových látek před anebo během jízdy pořázeného dne 2.8.2015 ve 14:15 hod. vyplývá, že žalobce byl při dopravní kontrole z důvodu podezření z užití návykové látky podroben orientační dechové zkoušce s negativním výsledkem a orientačnímu vyšetření na jinou návykovou látku testerem typu GRUGWIPE 5S s pozitivním výsledkem na amfetamin a metamfetamin. Zasahující policisté přitom vnímali odmítavé chování žalobce, jeho nenápadné chování, koordinované pohyby s jistou chůzí i postojem, s normální pamětí i řečí, ale s bledou, resp. popelavou barvou kůže a zarudlýma očima. Žalobce přitom nebyl cítit alkoholem, ani konopím. Po provedení orientační zkoušky byl žalobce vyzván k lékařskému vyšetření s následným odběrem biologického materiálu, ale žalobce se jí nepodrobil. Pouze uvedl, že se léčí s maniodepresivní psychózou. Přitom žalobci nebyl odebrán řidičský průkaz, ani mu nebyla uložena kauce.

Ve správním spise je dále založeno poučení ze dne 2.8.2015, které obsahuje mimo jiné poučení o povinnosti řidiče podrobit se na výzvu policisty vyšetření, zda řidič není ovlivněn alkoholem či jinou návykovou látkou /§ 5 odst. 1 písm. f), g) zákona o silničním provozu/. Dle údaje na poučení (zapsáno zasahujícím policistou pprap. M.m), žalobce poučení odmítl podepsat. Žalobce rovněž odmítl podepsat oznámení přestupku sepsané dne 2.8.2015 týměž policistou na místě samém. Dle tohoto oznámení žalobce uvedl, že se léčí s maniodepresivní psychózou, užívá lék Olwexya.

Součástí správního spisu jsou uvedené použité testery, na nichž jsou zřetelné růžové linie a dále je součástí správního spisu DVD s video záznamem, bez zřetelné zvukové stopy. Dle tohoto obrazového záznamu se žalobce dostatečně seznámil s uvedeným poučením, které měl k dispozici po dobu (zjevně jej četl) cca 8 minut. Z obrazového záznamu nelze určit, že by chování žalobce významně vybočovalo z normálu.

Při ústním jednání konaném dne 7.10.2015 žalobce ve své výpovědi po řádném zákonném poučení o svých právech a povinnostech, uvedl, že je pravdou, že v dané době řídil předmětné vozidlo, že ho zastavila hlídka PČR a vyzvala ho k předložení dokladů. Žalobce tyto doklady vyjma řidičského průkazu předložil a poté byl vyzván nejprve k dechové zkoušce a následně k testu na přítomnost jiných návykových látek. Po provedení obou testů byl vždy odeslán zasahujícími policisty do svého vozidla s tím, že má vyčkat cca 8 min. na výsledek. V obou případech byl test pozitivní na amfetamin. Poté mu policisté dali přečíst poučení o tom, jaká má práva a povinnosti, on si toto poučení přečetl, ale odmítl jej podepsat, protože nemá s policií dobré zkušenosti. Se svými povinnostmi však byl srozuměn. Poté následovala ze strany policisty výzva k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve, to však žalobce odmítl bez uvedení důvodu. Odmítl to však, protože pojal podezření, že byly testy provedeny chybně, a na tuto výzvu tak policie neměla právo. Nakonec uvedl, že mu policista zakázal další jízdu, takže nechal vozidlo zaparkované na místě.

Dle výpovědi svědka zasahujícího policisty nstržm. D. učiněné při ústním jednání dne 7.10.2015, a to po zákonném poučení svědka, tento vypověděl, že žalobce předložil při provádění kontrole všechny doklady vyjma řidičského průkazu. Následně byla provedena za souhlasu žalobce dechová zkouška s negativním výsledkem. Žalobce se jim však jevil jako zpomalený, klepaly se mu ruce a měl rozšířené zornice, takže pojali podezření, že může být pod vlivem jiné návykové látky. Proto jej vyzvali k provedení testu, s čímž žalobce souhlasil. Test byl proveden přesně podle návodu na použití, tester byl umístěn za čelní sklo služebního vozidla, aby na něj žalobce viděl, ale bylo zcela na něm, zda počká u služebního vozidla, či ve svém vozidle. U prvního testu došlo k pozitivnímu vyhodnocení ovlivnění amfetaminem, metamfetaminem, avšak bylo zjištěno poškození testeru u políčka vztahujícího se k ovlivnění látkou cannabis. Proto policisté přistoupili k druhému testu, u kterého byl prokázán stejný pozitivní výsledek. Samotný test probíhal tím způsobem, že svědek převzal od žalobce vzorek slin, test byl proveden dle návodu, což svědek popsal tak, že zacvakne tester, promáčkne nádržku s kapalinou a po dobu 2-3 vteřin jej drží ve „vodorovné poloze.“ Výslovně uvedl, že použité testery se ve v policejním vozidle nevozí. Žalobce výsledek viděl, souhlasil s ním, ale uvedl, že užívá lék na maniodepresivní poruchu. Před všemi těmito úkony byl žalobce řádně poučen, a to ústní i písemnou formou, tiskopis však odmítl podepsat. Následně byl vyzván: „*Jménem zákona Vás vyzývám k podrobení se k odbornému lékařskému vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu krve a moči,*“ žalobce však bez uvedení důvodu odmítl. Odběr krve na vlastní náklady nežádal. Poté bylo sepsáno oznámení přestupku, které bylo žalobci přečteno, on jej však opět odmítl bez uvedení důvodu podepsat a nechtěl se k tomu ani nikterak vyjádřit. Nakonec mu byla zakázána další jízda z důvodu podezření na návykovou látku. Žalobce vozidlo sám zajistil a z místa odešel.

Dále byl při ústním jednání dne 7.10.2015 proveden důkaz návodem k obsluze testeru Drugwipe 5 S, který stanoví, že je nutné po promáčknutí ampulky s aktivní látkou držet tester ve svislé poloze, ne však déle než 10 vteřin. Testery přitom pracují správně, objeví-li se na nich u nápisu CL růžové kontrolní linie. Žalobci byla rovněž předána kopie DVD, které obsahovalo obrazový záznam průběhu policejní kontroly.

Ve správním spise je dále založena neoficiální zpráva MUDr. F. o zdravotním stavu žalobce, jež byla správnímu orgánu I. stupně doručena dne 5.11.2015. Z ní vyplývá, že uvedený lék neobsahuje metamfetamin.

Dne 12.11.2015 poté bylo žalobci doručeno poučení před vydáním rozhodnutí.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. d) a ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, jak specifikováno shora. Dle odůvodnění uvedeného rozhodnutí lze výsledky obou testů na přítomnost návykové látky považovat za platné, jelikož se na obou v souladu s návodem objevily růžové kontrolní linie. Následně zasahující policisté vyzvali žalobce zcela srozumitelným způsobem k podrobení se odbornému vyšetření a řádně ho poučili o jeho právech i následcích nesplnění výzvy, žalobce však i přesto odmítl. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně je opřeno o oznámení přestupku, úřední záznam o kontrole, testery Drugwipe, videozáznam, výpověď žalobce a výpověď nstržm. D..

Žalobce napadl rozhodnutí správního orgánu I. stupně blanketním odvoláním, které přes řádnou výzvu k odstranění vad podání nedoplnil.

Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 2.2.2016, č.j. KrÚ 9447/2016/ODSH/13, které je předmětem tohoto soudního přezkumu, podle § 90 odst. 5 s.ř. odvolání zamítl a odvoláním naříkané rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný rozhodnutí odůvodnil tím, že skutkový stav věci byl prokázán a po řádně provedeném řízení právně kvalifikován v souladu se zákonem.

Krajský soud se po přezkoumání žalovaného rozhodnutí ztotožňuje s právním závěrem žalovaného včetně jeho odůvodnění. Smyslem soudního přezkumu přitom není podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody s názorem soudu a odůvodněním napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění, jak již setrvale rozhoduje NSS (viz např. rozsudek NSS ze dne 27.7.2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130). K jednotlivým uplatněným žalobním námitkám krajský soud uvádí následující argumentaci.

K námitce žalobce, že nebyly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, je třeba uvést, že dle uvedeného ustanovení se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že se v provozu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Aby byly naplněny všechny znaky této skutkové podstaty, musí se daná fyzická osoba jednak účastnit provozu na pozemní komunikaci a jednak musí odmítnout podrobit se na výzvu odbornému lékařskému vyšetření. Tato výzva však musí splňovat několik podmínek, aby se jednalo o výzvu řádnou, tedy takovou, jíž je povinna se daná osoba podřídit. První podmínkou je, že ji musí učinit osoba, jež je k tomu oprávněna.

V projednávaném případě byl zasahující osobou policista Policie ČR, který je k této činnosti oprávněn na základě ust. § 67 odst. 1 písm. b), c) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, jež stanoví, že je policista v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupku oprávněn vyžadovat provedení orientačního vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou pomocí dechové zkoušky nebo odběrem slin anebo potu a odborné lékařské vyšetření ke zjištění alkoholu nebo jiné návykové látky včetně odběru krve, moči, slin nebo potu, a to i v případě, že osobu nelze předem pro její zdravotní stav ke strpění příslušných úkonů vyzvat.

Další podmínkou řádné výzvy je její opodstatněnost. Orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah jiné návykové látky než alkoholu je totiž povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnost, při níž by

mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, pod vlivem jiné návykové látky, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s užitím jiné návykové látky (§ 16 odst. 1, 3 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů). Orientačním vyšetřením se rozumí dechová zkouška, odběr slin nebo stěr z kůže nebo sliznic /§ 2 písm. o) téhož zákona/. Je přitom na posouzení zasahující osoby, zda je namístě u kontrolované osoby dané orientační vyšetření provést. Právě k oslabení důvodnosti tohoto vjemu slouží dle názoru krajského soudu pouze zákonný postup spočívající v provedení příslušných orientačních zkoušek za účelem zjištění ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou, prostřednictvím jejichž výsledků již dojde k určitému stupni objektivizace situace. Tedy výzvě policisty k podrobení se orientačnímu vyšetření na obsah alkoholu nebo jiné návykové látky je řidič povinen se podrobit, aniž by k důvodnosti takového postupu musely být konkrétní objektivní důvody na straně řidiče. A to právě proto, že se jedná o výkon preventivní činnosti policie v rámci zajištění bezpečnosti silničního provozu. Uvedený právní názor krajského soudu je plně v souladu se závěrem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku č.j. As 151/2011 – 77 ze dne 7.10.2011: „Policista je proto oprávněn požadovat, aby se řidič podrobil odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah jiné návykové látky než alkoholu, za splnění podmínek stanovených v ust. § 16 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb. Toto ustanovení povinnost kontrolované osoby podrobit se vyšetření podmiňuje existencí důvodné domněnky, že tato osoba vykonává činnosti podle odst. 1 (tj. v případě řidiče řídí vozidlo) pod vlivem jiné návykové látky. V citovaném ustanovení se přitom rozlišují dva způsoby vyšetření za účelem zjištění obsahu jiné návykové látky než alkoholu, a to vyšetření orientační a odborné lékařské vyšetření. Z dikce zákona by bylo možno usuzovat, že v obou případech je nutné, aby před vyšetřením existovala uvedená důvodná domněnka. To by znamenalo, že k orientačnímu vyšetření by bylo třeba, aby kontrolující policista na základě konkrétních skutečností měl dostatečné důvody k domněnce, že řidič je ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem. Takový výklad by však odporoval smyslu a účelu právní úpravy, jež zakazuje řidičům řídit pod vlivem návykových látek (§ 5 odst. 2 písm. a) a b) zákona o silničním provozu), neboť by v podstatě neumožňoval preventivní kontroly řidičů, zda nejsou ovlivněni návykovými látkami. Na druhé straně však není představitelné, a brání tomu i čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 3 Ústavy, aby státní moc byla vykonávána jinak než v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Uvedený rozpor mezi dikcí zákona a jeho smyslem a účelem je proto nutno překlenout takovou interpretací, která při respektu k podstatě základních práv a svobod jednotlivců umožní v co největší míře dosáhnout smyslu a účelu zákona. Proto je v případě užití ust. § 16 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb. nutno míru důvodnosti domněnky policisty ohledně ovlivnění řidiče jinou návykovou látkou než alkoholem posuzovat diferencovaně, zejména s ohledem na proporci mezi újmou či omezením, které představuje pro řidiče vyšetření, zda je ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem. K orientačnímu vyšetření, které představuje pouze nepatrné omezení svobody pohybu řidiče, např. zastavení vozidla na velmi krátkou dobu a provedení jednoduchého testu přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky zejména standardizovaným testovacím přístrojem, bez jakéhokoli zásahu do tělesné integrity řidiče, není potřeba žádné důvodné domněnky, zatímco k lékařskému vyšetření, které omezí svobodu pohybu řidiče na delší dobu (více než několik málo jednotek minut), je naopak již nezbytná existence konkrétních skutečností, které vedou k důvodné domněnce, že řidič může být ovlivněn jinou návykovou látkou. Ostatně obdobné úvahy vyslovil Nejvyšší správní soud již v případě ovlivnění alkoholem v rozsudku ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 As 24/2009 – 65, publ. pod č. 2063/2010 Sb. NSS.“ (Rozsudky správních soudů jsou dostupné na www.nssoud.cz.)

Tedy je zřejmé, že žalobce byl povinen se podrobit orientační zkoušce na přítomnost alkoholu či jiné návykové látky, což učinil. Na základě pozitivního výsledku tohoto orientačního vyšetření pak již měli zasahující policisté zcela zřetelné indicie o tom, že žalobce může být pod vlivem jiných návykových látek, přičemž policisté nejsou oprávněni zhodnotit, zda tvrzení žalobce o tom, že užívá konkrétní lék, může mít vliv na výsledek orientační zkoušky. Tedy jestliže byl výsledek orientační zkoušky pozitivní, pak zasahující policisté postupovali zcela se zákonem a žalobce byl povinen podle § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu, podrobit se na jejich výzvu lékařskému vyšetření spojenému s následným odběrem krve a moči. Tedy postup zvolený policisty v daném případě je zcela v souladu se závěry vyjádřenými rovněž Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 11. 3. 2010, čj. 5 As 24/2009-65: „*Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve spojení s § 16 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, již striktně neváže povinnost řidiče podrobit se lékařskému vyšetření na pozitivní výsledek předchozí zkoušky. Rozhodující podle této právní úpravy je výzva policisty nebo strážníka obecní policie k podstoupení lékařského vyšetření. Taková výzva ovšem může být opodstatněná pouze v případě, kdy na základě orientační dechové zkoušky či na základě jiných indicií vznikne důvodné podezření, že kontrolovaná osoba řídí vozidlo pod vlivem alkoholu.*“

Krajský soud je tedy toho názoru, že zasahující policisté byli při provádění silniční kontroly oprávněni vyzvat žalobce k provedení orientačních zkoušek a následně na základě jejich výsledku k podrobení se lékařskému vyšetření spojenému s následným odběrem krve a moči, tedy nejednali vůči žalobci z libovůle, či dokonce šikanózně. Takové žalobcem tvrzené jednání nelze dovodit ani z pořízeného obrazového záznamu. Nelze přitom odhlédnout ani od toho, že žalobce tato tvrzení o šikanózním jednání konkrétní zasahující policejní hlídky uplatnil prvně až v žalobě, nikoliv na místě samém či v průběhu správního řízení o přestupku, ač mu v tom nic nebránilo.

Poslední podmínkou učinění řádné výzvy je pak její kvalifikovaná forma, tj. že zasahující osoba musí kontrolovanou osobu vyzvat k absolvování odborného vyšetření zákonným způsobem a musí ji řádně poučit o jejích právech a povinnostech i následcích nesplnění této výzvy. Žalobce ve své žalobě uvedl, že se tomu tak v daném případě nestalo. Z výpovědi svědka D. i z úředního záznamu o provedení kontroly a o provedení kontroly řidiče podezřelého z požití návykové látky však vyplývá, že byl žalobce o svých právech a povinnostech i o následcích nesplnění této výzvy poučen srozumitelně, určitě, řádně v souladu se zákonem, a to nejen ústně, ale i písemně. To, že žalobce měl dostatečný čas pro řádné seznámení se s poučením v písemné formě je prokázáno rovněž obrazovým záznamem na DVD. Skutečnost, že žalobce byl řádně poučen, tedy tak, aby mu nebyla způsobena újma v důsledku neznalosti práv odpovídajících jeho postavení v dané situaci, konečně vyplývá i z výpovědi samotného žalobce, který uvedl, že mu bylo předáno písemné poučení, které si přečetl a se svými povinnostmi tak byl srozuměn. Krajský soud je toho názoru, že v dané věci bylo prokázáno dostatečné poučení žalobce, nadto žalobce neznalost svých práv nenamítal ani při samotné policejní kontrole, ani v průběhu správního řízení, naopak svojí výpovědí stvrdil, že byl srozuměn se svými povinnostmi, což svědčí o účelovosti jeho tvrzení uplatněného v žalobě.

Na základě výše uvedeného tedy dospěl krajský soud k závěru, že žalobce byl řádně v souladu se zákonem vyzván k podrobení se lékařskému vyšetření, což však odmítl a tomuto vyšetření se nepodrobil. Na tomto ničeho nemění, že se mělo dle tvrzení žalobce jednat pouze o vyjádření jeho stanoviska, nikoli odmítnutí, když je dle názoru soudu irelevantní, jakým

způsobem kontrolovaná osoba podrobení se vyšetření odmítne (ať již samotným sdělením slovy „*odmítám*“, či sdělením, že „*není ochoten toto vyšetření strpět*“, popř. konkludentně, kdy se vyšetření nepodrobí). Zasahující osoby totiž nejsou kontrolovaného řidiče oprávněny jej k absolvování tohoto vyšetření nikterak (fyzicky ani psychicky) nutit, jelikož jím dochází k zásahu do jeho osoby, a je tedy ponecháno zcela na jeho vůli, jak bude postupovat. Rozhodující v dané situaci tedy je, že žalobce byl řádně a oprávněně vyzván k absolvování tohoto vyšetření a rovněž řádně poučen, avšak vyšetření se nepodrobil. Dle názoru krajského soudu tak ve věci byly ze strany žalobce naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.

K námitce žalobce o nepředložení oznámení přestupku krajský soud uvádí, že z výpovědi svědka D., jež má za věrohodnou, jak již uvedeno (svědek byl řádně poučen, nebyly uplatněny ani zjištěny konkrétní okolnosti svědčící o jeho zájmu na věci) vyplývá, že po sepsání žalobce vyjádřil s jeho obsahem souhlas, ale odmítl jej podepsat. Nadto dne 14.9.2015 bylo žalobci do vlastních rukou doručeno sdělení o zahájení správního řízení, v němž mu bylo řádně objasněno, co mu je kladeno za vinu. V samotném správním řízení pak měl možnost se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, vyjádřit a navrhnout k jejich prokázání důkazy. V průběhu řízení tak nedošlo k zásahu do práv a oprávněných zájmů žalobce.

Dále uplatnil žalobce námitku, že orientační test nebyl proveden v souladu s návodem daného testeru a že testery mohly být zaměněny. Krajský soud má však i v otázce provedení testů za prokázané bez důvodné pochybnosti, že byl orientační test proveden v souladu s návodem použití. Tento závěr je prokázán tím, že dle návodu příslušného testeru pracuje tester správně (tj. došlo ke správnému postupu testu), objeví-li se na testeru u nápisu CL růžové kontrolní linie. Na obou provedených testech se přitom tyto linie objevily. Výsledek těchto testů je tedy třeba považovat za platný bez ohledu na to, že svědek D. uvedl při své výpovědi slovo „*vodorovný*“ namísto „*svíslý*“. Jednalo se tak o řádný podklad pro pojetí důvodné pochybnosti zasahujících policistů ohledně toho, zda žalobce byl ovlivněn návykovou látkou. Obsahem správního spisu přitom bylo prokázáno, že uvedeným návodem byl proveden důkaz v přítomnosti žalobce dne 7.10.2015.

Pokud jde o rozsah zjišťování rozhodných skutečností v řízení o přestupku, pak platí, že správní orgán je povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. To vyjadřuje *zásadu materiální pravdy* (§ 3 s.ř.), podle níž (ve spojení s § 50 a § 52 s.ř.) správní orgán opatřuje potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Z úřední povinnosti proto zjišťuje všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch obviněného (žalobce), jakož i provádí důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.12.2013, č.j. 1 As 83/2013 – 60). Podle závěru obsaženého v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14.1.2014, sp. zn. 5As 126/2011: „... *má správní orgán v řízení o přestupku postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku.*“ To však ničeho nemění na tom, že je-li tvrzením obviněného z přestupku některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal (obdobně viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2.5.2013, č.j. 3 As 9/2013 – 35).

V daném správním řízení bylo výsledkem zasahujícího policisty, úředními záznamy a konečně i samotnými testery prokázáno, že byly provedeny dva orientační testy na přítomnost návykové látky, oba s pozitivním výsledkem, takže, jak je uvedeno již výše, policisté

oprávněně pojali důvodné pochybnosti o tom, že je žalobce pod vlivem návykové látky amfetamin, popř. metamfetamin. Zcela nepodložené zůstává tvrzení žalobce, že mohlo dojít k záměně testerů. Krajský soud opět poukazuje na to, že výpověď svědka D. považuje ve vztahu k rozhodným okolnostem za věrohodnou a nemá důvodu pochybovat o tom, že ze strany zasahujících policistů nedošlo k záměně testerů. Krajský soud má tedy za prokázaný skutkový stav věci tak, jak jej měly za prokázaný i správní orgány, když žalobce na místě samém ani po celou dobu správního řízení ani v žalobě neuvedl ničeho konkrétního, co by tento závěr vyvrátilo či zpochybnilo. To, že žalobce byl po dobu vyhodnocování testu ve svém vozidle, není bez dalšího okolností zpochybňující pravost testerů. Na uvedeném dílčím závěru nemění ničeho ani tvrzení žalobce, že kdyby skutečně byl podle názoru zasahujících policistů pod vlivem návykové látky, znemožnili by mu pokračovat v jízdě, což se údajně nestalo. Toto tvrzení je totiž zcela vyvráceno jednak výpovědí svědka D., ale jednak i výpovědí samotného žalobce a pořízeným obrazovým záznamem. Žalobce sám totiž vypověděl, že mu policista zakázal další jízdu, takže tam nechal vozidlo zaparkované a odešel. Krajský soud tedy považuje rovněž předmětné tvrzení za účelové.

Za nedůvodnou považuje krajský soud též námitku žalobce, že došlo k poškození jeho práv nesprávným úředním postupem, když mělo dojít v průběhu správního řízení k provedení důkazu zprávou lékařky mimo ústní jednání, aniž by to bylo žalobci sděleno. Krajský soud poukazuje na to, že správní orgán tento důkaz v řízení vůbec neprovedl, ani k němu nepřihlédl ve svém rozhodnutí (viz souhrn podkladů, z nichž bylo v rozhodnutí I. stupně vycházeno, na straně 5 rozhodnutí správního orgánu I. stupně), nebyl tak povinen žalobce o této skutečnosti vyrozumět (§ 51 odst. 2 s.ř. *a contrario*). Nadto je k této námitce nutno uvést, že v daném případě se neřeší, zda byl žalobce skutečně pod vlivem návykové látky, či před jízdou pouze užil předepsané léky, ale zda se odmítl podrobit odbornému lékařskému vyšetření. Tato zpráva je tak v dané věci zcela irrelevantní, k tomu krajský soud odkazuje na obdobné závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v *rozsudku ze dne 11. 3. 2010, čj. 5 As 24/2009-65: Přestupku podle § 30 odst. 1 písm. i) zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, se dopustí ten, kdo se odepře podrobit vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, k němuž byl vyzván podle zvláštního právního předpisu (§ 16 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb.)*. Zruší-li proto správní soud rozhodnutí o pokutě za takový přestupek pro tvrzené rozpory o jiné otázce (zde: *zda pachatel přestupku řídil vozidlo pod vlivem alkoholu*), je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Případná skutková zjištění učiněná správním orgánem z dané listiny by tak byla nepodstatná a vůbec by neměla vliv na správnost, resp. zákonnost daného rozhodnutí.

Další zásadou, jež správní řízení ovládá, je zásada volného hodnocení důkazů, kdy je pouze na uvážení příslušného správního orgánu, zda a jaký důkaz provede, popř. který navržený důkaz neprovede, ovšem s tím, že své rozhodnutí musí řádně zdůvodnit. Správní orgán I. stupně neprovedl důkaz výsledkem dalších zasahujících policistů, což zdůvodnil tím, že je považoval za nadbytečné. Tento postup správního orgánu I. stupně je plně v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, když jej řádně zdůvodnil. I krajský soud pak považuje provádění dalšího dokazování za nadbytečné a za zcela v rozporu se zásadou hospodárnosti a rychlosti řízení, když byl proveden výsledek jednoho ze zasahujících policistů (toho, který prováděl dané orientační testy) a tato jeho výpověď plně korespondovala zejména s pořízenými úředními záznamy a použitými testy, v rozhodujících aspektech i se samotnou výpovědí žalobce.

Krajský soud má tedy na základě výše uvedeného za to, že byly naplněny ze strany žalobce všechny znaky skutkové podstaty příslušného přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm.

d) zákona o silničním provozu, když se zcela ztotožnil se skutkovým hodnocením i právním názorem, jak jej provedl žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, resp. i správní orgán I. stupně. Proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle zásady úspěchu ve věci v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, takže mu právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Úspěšnému žalovanému podle soudního spisu nevznikly takové náklady, které by přesahovaly rozsah jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 7. září 2016

JUDr. Petra Venclová, Ph.D. v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Vrabcová